

İŞBAŞI İSG KONUŞMALARİ

(TOOLBOX TALKS)

Yazan: Ruhi ÖKTEM
28 Eylül 2011

No: 179

KOD ADI: PİRE

Ruhi Öktem
İSİG Bilim Uzmanı - Kimya Yük Müh.

I-GİRİŞ

Kod adı “pire” idi gerçekten. Herkes ona “pire” diye seslenirdi. Yaşanmış bir öykü... 80 li yılların sonunda düşmeden önce o bir HİT idi. İşvereni hayranlıkla ve saygı ile teşvik eder, arkadaşları kıskançlıkla bakardı. İnanılması güç ama 80 - 100 metre yüksekte çelik montaj yaparken I demirleri arasında sıçrayarak dolaşırdı. **Gözü çok karaydı.** İşleri çarçabuk yapıyor, takdir üstüne takdir alıyordu. Hiç yükseklik fobisi yoktu besbelli.

Taaki o güne kadar, bir gün sıçrarken **gözü karardı...**

Düştü...

Ama ölmedi.

Kötürüm kaldı...

Neden düştü? Hava yağmurlu muydu? Demirler ayakkabısının çamuru ile kaygan hale mi gelmişti? Fırtına nedeni ile dengesini mi kaybetti?. Aşırı sıcak nedeni ile bunalmış mıydı? Yoksa aşırı soğuk nedeni ile buzlanmalar mı, yada el hareketlerindeki yavaşlama mı sebep olmuştu düşmesine? Çok da önemi yok artık, öyle ki, sağlam biryere bağlı olarak çalışmadıktan sonra kemerin sırtında olması da önemsiz.

Sevinsek mi, üzülsek mi?. Ölmedi, ama kötürüm kalması onun için çok zordu. Tüm dostları, sevdiği, kendisine hayranlıkla bakan arkadaşları ve işvereni ilk günlerde yanından hiç ayrılmadılar. Maddi manevi destek oldular. Ama nereye kadar? Zamanla gidip gelmeler azaldı doğal olarak. O gelenlere gidemiyordu. Hep yatıyordu. Düşünecek çok zamanı oldu. Zamanla etrafındaki sevgi haresinden eser kalmadı. Acaba daha emniyetli çalışsaydı daha mı iyi olurdu:...?

II. YÜKSEKTEN DÜŞME TEHLİKESİ

Çalışanın bünyesi yüksekte çalışmaya uygun değilse, fobisi varsa, sarası tansiyonu, vb. rahatsızlıkları varsa, işe girişte doktor raporu ile saptanıp çalıştırılmamalıdır. Aksi takdirde tansion, şeker, vb. nedenleri ile **gözü kararabilir**, dengesini kaybedip düşebilir.

Saralı ise yüksekte çalışmak için sarasını gizlememelidir. Kaza geçirmeden yapabileceği bir iş onun ve işvereni için daha iyidir. Düştüğü takdirde kendisi ve ailesi ile birlikte işyerini de zor durumda bırakmış olacaktır.

Japonya’ a İşçilerin bir I demiri üzerinde yürütüldükten ve gerekli denge ölçümleri yapıldıktan sonra yüksekte çalışmaya izin verme denemeleri yaptıkları düşünülecek olursa, yüksekte çalışmanın bir sağlık ve yetenek meselesi olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Amerika San Francisco Golden Gate Köprüsü yapımı süresince 11 işçi yaşamını yitirmiş. Yapım süresince köprünün altında gerilmiş olan Güvenlik Ağı, 19 çalışanın yaşamını kurtarmış.*

Türkiye’de Çan Termik Santrali İnşaatında, proje bitene kadar 6 adet işçinin, kemerleri bağlı olduğu için, düşerek sallanıp kaldıkları ve yere çakılmadıkları için sağ kaldıkları görülmüş ve yaşanmış bir olgudur.

Bunlardan birinde; İş Güvenliği Elemanı, çalışmakta olan ancak kemerini bağlamayı unutmuş olan bir işçisinin arkasından geçerken, o işçinin (biraz da şaka olsun kabilinden) kemerini sessizce bağlayıvermiş ve yoluna devam etmiştir. Etrafta bu olayı gören diğer birkaç işçi de tebessüm etmiştir. Ancak daha 10 dakika geçmeden bir ses, bir heyecan vb..., İleri giden Eleman geri dönmüş ve az önce kemerini bağladığı işçinin düşmüş ve sallanmakta olduğunu görmüştür.

Evet, işçi hayretler içinde sallanıyor, nasıl olup ta yere çakılmadığını bir türlü anlayamıyordu.?(Sonra arkadaşları kemeri Eleman’ın bağlamış olduğunu açıkladığında, Düşen işçimiz O Eleman’a hayatını borçlu olduğunu anlamıştır. Eleman ödüllendirilmiştir ve hala bu olayın haklı gururunu taşımaktadır.

İŞBAŞI İSG KONUŞMALARI (TOOLBOX TALKS)

Yazan: Ruhi ÖKTEM
28 Eylül 2011

No: 179

En iyi güvenlik sistemi: kuralları bilen ve uygulayan bir işçidir. Çalışacağınız yeri kemer kullanımına hazırlamak, *Yaşam halatı* denilen emniyet kemerinin bağlanabileceği düşme durumunda kopmayacak sağlamlıkta halat çekilmesini istemek, kemeri kullanmadan önce gözle, elle kontrol etmek, hep işçinin kendisinden beklenen güvenli davranışlardır.

Bu konuları iyice öğrenmek ve uygulamak için amirlerinize soru sormak ve yardım almaktan çekinmeyiniz. Amirler de hesaplı davranarak kaza olmadan düşmeden önce tüm önlemleri almada işçileri ile uyum içinde olmalıdır. Örneğin, tüm düşme tehlikesi olan asansör boşlukları, merdiven boşlukları, kat kenarları gibi yerler derhal korkulukla çevrilmeli yada üzeri kırılmayacak düşmeyecek sağlam bir sac veya kalasla örtülmelidir.

80'li yıllarda bazı formenler 1 sn'lik yüksekteki iş için kemer takmayı zül sayar, hatta işçilerinin gözünde *korkak* muamelesi görmekten çekinirdi. İşçiden farkını **gözü karalıkta** arardı. Şimdi bu anlayış değişti. Artık O örnek olduğunun farkında ve işçilerini söyleyerek değil, yaparak ikna etmesi gerektiğinin bilincinde...

1 sn lik bir iş dahi olsa, O' 1 sn içinde O' nun düşmeyeceğini kim garanti edebilir?

Önemli olan işin süresi değil yüksekliğidir. ***Yükseklığe bağlı olarak birkaç sn de yere inilecektir ama O inilen yerden kalkılabilecek midir?...***

Japon işçilerde kişisel koruyucu ekipmanlarını kendileri şahsen aldıklarını öğrenmek enterasan. İşvereni vermek zorunda hissetmiyor. Bu işçinin kendi güvenliği... Kendisi için en güzel markayı alıyor. Demekki işveren vermese dahi gerekirse biz cebimizden alıp kullanmalıyız. Hayat bizim hayatımız. İşveren almış ve teslim etmişse, artık biz de mutlaka kullanmak zorundayız.

Tabii ki önce kemerin bağlanacağı yeri, daha yükseğe çıkmadan düşünmeli ve gerekirse yükseğe monte edilecek olan kolon, demir vb üzerine, kemerin bağlanabileceği halkalar kaynatılmasını henüz onlar yerde iken düşünmeli ve kaynatmalıyız. Bir büyük ülkede gökdelen inşaatlarında, dışa bakan pencere taraflarında, duvarların içine sağlam bir şekilde halkalar monte edilmektedir. Bu halkaların yapının hayatı boyunca öylece bırakıldığı, ihtiyaç duyan birinin doğruca kemerin mapasını bu halkaya geçirerek çalıştığı National Geographic TV kanalında sunulan bir olgudur.

Özellikle yeni başlayanların, ehil olmadığı halde yukarı çıkma olasılığı olduğundan, izlenmesi ve kazara yukarıda görüldüğünde –korkutulmadan yumuşak bir dille “dikkatli bir şekilde inebilecek ise, inmesi” söylenmelidir. Aksi takdirde yaşayacağı panik düşmesine sebep olabilir.

III. SONUÇ

Bu konuda da bir şeye ihtiyacımız var; Denetim ve gözetim sistemi kurmak. Öyle ki, işyerimizde hiç kimse kemerini daha aşağıda iken giyinmeden yukarı çıkmamalıdır. Aşağıdaki yukarı çıkılan merdiven başlarına konan levhalarla kemer takılması hatırlatılmalıdır. Buna rağmen dalgınlık vb nedenle yukarı çıkan olursa işçilerimiz, formen ve ekipbaşları ve iş güvenliği elemanları tarafından uyarılmalıdır. Üst yönetim de **örnek olarak** ısrarlı bir şekilde bu sistemin uygulandığından emin olmalı, gerektiğinde **ödül**, mecbur kalındığında da son çare olarak **ceza** verilmelidir.

Sözün özü; **Emniyet kemeri sağlam bir yere bağlanmadan asla çalışılmamalıdır.**

*Bu kişiler daha sonra Half-Way-to-Hell-Club (Cehennem Yarı Yolu) adını verdikleri kulübü kurdular. Bu ağ, bitim aşamasında düşen bir yapıyı iskelesini tutamayınca iskeleyle birlikte düşen 10 kişi yaşamını yitirmiştir. (Kaynak Wikipedia)